

Předpokládané 312 000 Kč / zajištění stávajících aktivit
náklady:

Priorita E

Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce s rizikovými komunitami

Město Ostrava uplatňuje komplexní a koordinovaný přístup k řešení kriminality v rizikových lokalitách založený na partnerské spolupráci odpovědných subjektů a zástupců/obyvatel lokalit, přičemž se zaměřuje nejen na projevy, ale i příčiny problémů. Zohledňuje přitom specifické potřeby a problémy osob žijících v těchto lokalitách. Věnuje se prevenci ve vztahu k rizikovým komunitám.

Přehled opatření Priorita E

Opatření E.1	Preventivně působit proti negativním jevům s vyšším výskytem v rizikových lokalitách (např. lichva, domácí násilí, závislosti aj.)
Aktivita E.1.1	Pokračovat v realizaci projektu Asistent prevence kriminality a dalších programů policejní asistence
Aktivita E.1.2	Pokračovat v realizaci a podporovat zavádění projektu Domovník-preventista
Aktivita E.1.3	Podporovat činnost multidisciplinárních týmů v sociálně rizikových lokalitách Místo pro dialog a podporovat spolupráci aktérů, zejména zapojení policie při řešení problematiky za účelem koordinované spolupráce
Aktivita E.1.4	Podporovat komunitní práci a komunitní akce s cílem aktivizace občanů v rizikových lokalitách k řešení problémů
Aktivita E.1.5	Podporovat preventivní programy zaměřené na prevenci zadlužení, funkční gramotnost, boj proti lichvě, k tématům prevence rizikových jevů včetně prevence užívání návykových látek v rizikových lokalitách
Opatření E.2	Preventivně působit proti rizikovému chování dětí a mládeže v rizikových lokalitách. Pracovat s dětmi a mládeží
Aktivita E.2.1	Podporovat programy/besedy pro děti, které propojují zábavné a vzdělávací osvětové činnosti v rizikových lokalitách
Aktivita E.2.2	Zajistit dostupnost volnočasových aktivit pro děti. Podporovat programy zaměřené na rozvoj, motivaci dětí a předávání pozitivních vzorů v rizikových lokalitách
Opatření E.3	Pracovat s rizikovými komunitami, snižovat rizika spojená s extremismem a předsudečnou nenávistí, anticiganismem a eliminovat společenské napětí, které vyvolávají. Podporovat soužití majority a minority, rozvíjet interkulturní kompetence
Aktivita E.3.1	Podporovat preventivní programy zaměřené na prevenci kriminality rizikových komunit (cizinci, sexuální pracovníci/ice, osoby bez domova aj.)
Aktivita E.3.2	Zajistit a podporovat preventivní programy zaměřené na téma předsudečného násilí, stereotypů, hate crime (zločiny z nenávisti) a hate speech (nenávistné projevy) apod. vůči

	rizikovým komunitám a dále xenofobie, rasismu a stereotypů vůči Romům, bojovat proti anticiganismu
Aktivita E.3.3	Zachovat a aktualizovat Plán postupu v případě mimořádných událostí
Aktivita E.3.4	Zajistit a podporovat programy zacílené na sbližování majority a minority nenásilnou formou. Hledat nové způsoby oslovení minority i majority
Aktivita E.3.5	Podporovat vzdělávací aktivity v oblasti interkulturních kompetencí

Opatření E.1

Preventivně působit proti negativním jevům s vyšším výskytem v rizikových lokalitách (např. lichva, domácí násilí, závislosti aj.)

Vzhledem ke komplexnosti a hloubce problémů, které rizikové lokality tíží, je i v prevenci kriminality nutné uplatňovat komplexní přístup a kombinovat opatření z více oblastí, prevenci s represí.

Zároveň je potřebné do řešení problémů rizikových lokalit (sociálně vyloučených lokalit, ubytoven) zapojit také samotné obyvatele, podporovat akce, které vzejdou z komunity, z jejich potřeb. Zkušenosti ukazují, že je potřeba podporovat zapojení obyvatel rizikových lokalit do realizace takových projektů nejen jako cílové skupiny, ale i jako aktéry.

Ministerstvo vnitra dlouhodobě podporuje programy prevence kriminality a extremismu, jejichž cílem je zlepšovat veřejný pořádek a bezpečnost v rizikových lokalitách zejména nerepresivními prostředky a eliminovat rizikové jevy v lokalitách. Patří mezi ně projekty Asistent prevence kriminality, Domovník-preventista, romský mentoring, zaměřené na kriminalitu a kriminálně rizikové jevy v SVL, dále např. zaměřené na práci s ohroženými dětmi a jejich rodinami, hazardní hraní, drogovou problematiku apod. Projekty Asistent prevence kriminality, Domovník-preventista jsou realizovány také v Ostravě a jejich výsledky byly ze strany městských obvodů vnímány výrazně pozitivně. Městské obvody mají zájem o jejich další realizaci a posílení jejich kapacit.

Aktivita E.1.1 Pokračovat v realizaci projektu Asistent prevence kriminality a dalších programů policejní asistence

Projekt Asistent prevence kriminality (APK) je realizován MPO a na základě zkušenosti z předchozích let, zájmu městských obvodů o realizaci projektu a jeho pozitivní hodnocení ve vztahu k prevenci kriminality, je potřeba jej zachovat, posílit počet pracovníků a dále rozvíjet. Projekt musí být realizován v souladu s Metodikou výběru, přípravy a činnosti asistentů prevence kriminality včetně zajištění adekvátní přípravy.

Podpora směřuje k realizaci také dalších programů policejní asistence, které napomohou eliminaci kriminality a sociálně patologických jevů v rizikových lokalitách.

Ukazatel:	Počet programů/projektů Počet asistentů prevence kriminality Počet řešených událostí Počet bezpečnostních opatření Počet pochůzek
Realizátor:	MPO, MMO, NNO
Termín:	průběžně
Zdroje:	SMO, státní rozpočet, KÚ, EU

Předpokládané náklady: 378 000 Kč / zajištění stávajících aktivit

Aktivita E.1.2 Pokračovat v realizaci a podporovat zavádění projektu Domovník-preventista

Aktivně nabízet a propagovat, informovat o možnostech podpory, šířit dobrou praxi z již realizovaného projektu Domovník-preventista v městském obvodu Mariánské Hory a Hulváky a motivovat tak další městské obvody k realizaci projektu Domovník-preventista.

Ukazatel: Počet domovníků-preventistů
Počet zapojených městských obvodů, ve kterých domovník-preventista působí

Realizátor: MMO, MOB

Termín: průběžně

Zdroje: SMO, státní rozpočet, EU

Předpokládané náklady: v rámci běžných činností
101 000 Kč / zajištění stávajících aktivit

Aktivita E.1.3 Podporovat činnost multidisciplinárních týmů v sociálně rizikových lokalitách Místo pro dialog a podporovat spolupráci aktérů, zejména zapojení policie při řešení problematiky za účelem koordinované spolupráce

Na území Ostravy působí 7 multidisciplinárních týmů (MdT) v 6 městských obvodech. Multidisciplinární týmy sdružují aktéry z řad státních, obecních i neziskových institucí/organizací působících v SVL, kteří usilují o zvýšení vzájemné informovanosti, propojení realizovaných činností, společné pojmenovávání problémů a nalézání společné cesty k jejich řešení.

Nedílnou součástí činnosti MdT by měl být přenos informací o potřebách obyvatel SVL směrem ke kompetentním institucím.

Ukazatel: Počet setkání MdT
Počet řešených problémů v návaznosti na činnost MdT
Počet setkání v návaznosti na činnost MdT

Realizátor: MMO, MdT

Termín: průběžně

Zdroje: SMO

Předpokládané náklady: v rámci běžných činností

Aktivita E.1.4 Podporovat komunitní práci a komunitní akce s cílem aktivizace občanů v rizikových lokalitách k řešení problémů

V řadě sociálně vyloučených lokalit Ostravy se v průběhu posledních let daří uplatňovat principy komunitní práce, která vede ke zvyšování kompetencí obyvatel lokality při řešení problémů a podporuje aktivní zapojení obyvatel SVL do realizace aktivit nejen jako cílové skupiny, ale i jako aktérů.

Aktivita směřuje do oblasti její další podpory a rozvoje a také do oblasti možného zavedení principů komunitní práce na ubytovnách, které dlouhodobě obývají sociálně vyloučení občané a vyrůstají v nich děti.

Ukazatel: Počet programů, projektů
Počet lokalit, ve kterých je realizována komunitní práce
Počet realizovaných komunitních akcí
Počet setkání aktivních skupin

Realizátor:	NNO
Termín:	průběžně
Zdroje:	SMO, státní rozpočet, KÚ, EU
Předpokládané náklady:	270 000 Kč / zajištění stávajících aktivit
Aktivita E.1.5	Podporovat preventivní programy zaměřené na prevenci zadlužení, funkční gramotnost, boj proti lichvě, k tématům prevence rizikových jevů včetně prevence užívání návykových látek v rizikových lokalitách
Podpora a rozšíření programů, které směřují k prevenci zadlužení a dalších kriminálně rizikových jevů.	
Ukazatel:	Počet programů/projektů Počet účastníků programů
Realizátor:	NNO
Termín:	průběžně
Zdroje:	SMO, státní rozpočet, KÚ, EU
Předpokládané náklady:	165 000 Kč / zajištění stávajících aktivit 200 000 Kč / 2 dílčí rozvojové aktivity

Opatření E.2

Preventivně působit proti rizikovému chování dětí a mládeže v rizikových lokalitách. Pracovat s dětmi a mládeží

Mezi obzvláště ohrožené skupiny patří děti a mládež vyrůstající v rizikových lokalitách a na ubytovnách. Je nutné pozornost zaměřit jejich směrem, usilovat o vytváření bezpečného a pozitivního prostředí, pozitivní ovlivňování hodnotových měřítek a rovněž o prevenci různých forem násilí a dalších sociálně patologických jevů nebo rizikových jevů. Motivovat je, budovat jejich sebevědomí a otevírat cesty k lepší budoucnosti.

Důležitá se ukazuje prevence rizikového chování dětí a mládeže prostřednictvím zajištění dostatečné nabídky kvalitního trávení volného času, propojování vzdělávacích a zábavných činností. Jak ukázala doba pandemie covid-19, je potřebné zajistit zejména terénní formu aktivit.

Aktivita E.2.1 Podporovat programy/besedy pro děti, které propojují zábavné a vzdělávací osvětové činnosti v rizikových lokalitách

Podpora realizace programů/besed zaměřených na aktuální témata z oblasti kriminality (viz G.1) a jejich propojování se zábavnými aktivitami, využívání prvků zážitkové pedagogiky. Propojení obou aktivit zvyšuje zájem dětí o účast v programu.

Ukazatel:	Počet programů/projektů Počet účastníků programů
Realizátor:	NNO, příspěvkové organizace
Termín:	průběžně
Zdroje:	SMO, státní rozpočet, KÚ, EU

Předpokládané náklady: 225 000 Kč / zajištění stávajících aktivit

Aktivita E.2.2 Zajistit dostupnost volnočasových aktivit pro děti. Podporovat programy zaměřené na rozvoj, motivaci dětí a předávání pozitivních vzorů v rizikových lokalitách

Aktivita směřuje k zajištění dostupnosti nízkoprahových aktivit a služeb (aktivity v prostorách NZDM, otevřené kluby, jednotlivé aktivity) a do podpory a rozšiřování terénní formy služeb pro děti žijící v rizikových lokalitách. Terénní aktivity směřují k širšímu spektru dětí, které se prostřednictvím účasti na aktivitách realizovaných v terénu mohou navázat na službu, její pracovníky, a motivaci dětí k využití ambulantní formy služby. Aktivity mají být dostupné co nejširšímu spektru dětí místně i finančně (bezplatně).

Aktivita dále směřuje ke zlepšení sociálních dovedností dětí, osvojování si znalostí potřebných k úspěšnému vstupu do školy a během školní docházky, posílení sebevědomí dětí, budování vlastní identity, představení úspěšných Romů, seznamování s romskou kulturou, učení se romskému jazyku apod. Cílem aktivity je prostřednictvím uvedených činností předcházet nežádoucím patologickým jevům.

Ukazatel: Počet programů/projektů
Počet podpořených osob

Realizátor: NNO, MPO

Termín: průběžně

Zdroje: SMO, státní rozpočet, KÚ, EU

Předpokládané náklady: 1 341 000 Kč / zajištění stávajících aktivit

Opatření E.3

Pracovat s rizikovými komunitami, snižovat rizika spojená s extremismem a předsudečnou nenávistí, anticiganismem a eliminovat společenské napětí, které vyvolávají. Podporovat soužití majority a minority, rozvíjet interkulturní kompetence

Za rizikové komunity považujeme takové, které vedou rizikový způsob života, bývají označovány jako problémové a zároveň patří mezi velmi zranitelné skupiny osob. Řadíme mezi ně například uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby pracující v sexbyznysu. Dalšími rizikovými skupinami osob jsou ty, u nichž existuje zvýšené riziko vyplývající z jejich postavení, ve kterém se nacházejí, nebo z příslušnosti k určité skupině osob (například cizinci, LGBTQ+ aj.). Vůči těmto osobám může být a bývá zaměřeno předsudečné násilí, potýkají se s projevy xenofobie, bývají cíli hate crime (zločiny z nenávisti), hate speech (nenávistné projevy) apod.

Prostředí rizikových lokalit se vyznačuje vyšším rizikem vzniku radikálních až extremistických nálad, rasismu, xenofobie a s tím spojených verbálních či dokonce fyzických útoků, demonstrací, nepokojů apod. Taková radikalizace hrozí na obou stranách, jak v majoritní populaci, tak i mezi minoritou žijící v rizikových lokalitách.

Mezi rizikové faktory, které ztěžují práci s rizikovými komunitami, patří nízké povědomí o menšinových specifikách, nevhodná komunikace, předsudky a vzájemná nedůvěra, jazyková bariéra apod.

Je potřeba zaměřit svou pozornost k hledání možných způsobů zmírnění napětí mezi majoritou a minoritou a k hledání zajímavých, nenásilných aktivit, jak majoritu a minoritu sblížovat. Vyhledávat příklady dobré praxe v oblasti programů zacílených na společné aktivity a podporovat jejich realizaci ve městě. Rozvíjet interkulturní kompetence, znalosti v oblasti menšinových specifik a problematiky násilí z nenávisti apod.

Aktivita E.3.1 Podporovat preventivní programy zaměřené na prevenci kriminality rizikových komunit (cizinci, sexuální pracovníci/ice, osoby bez domova aj.)

Aktivita směřuje k podpoře preventivních programů určených pro rizikové komunity, které se často stávají oběťmi trestné činnosti a zároveň pachatelé.

Ukazatel: Počet programů/projektů
Počet podpořených osob

Realizátor: NNO

Termín: od 2023 průběžně

Zdroje: SMO, státní rozpočet, KÚ, EU

Předpokládané náklady: 200 000 Kč / rozvojový projekt

Aktivita E.3.2 Zajistit a podporovat preventivní programy zaměřené na téma předsudečného násilí, stereotypů, hate crime (zločiny z nenávisti) a hate speech (nenávistné projevy) apod. vůči rizikovým komunitám a dále xenofobie, rasismu a stereotypů vůči Romům, bojovat proti anticiganismu

Cílem aktivity je podporovat programy, které pracují se stereotypním nahlížením vůči výše uvedeným rizikovým komunitám, majority vůči Romům a Romů vůči majoritě, zaměřené na téma xenofobie a rasismu, boj proti anticiganismu.

Ukazatel: Počet programů/projektů
Počet realizovaných akcí
Počet podpořených osob

Realizátor: NNO

Termín: od 2023 průběžně

Zdroje: SMO, státní rozpočet, KÚ, EU

Předpokládané náklady: v rámci běžných činností
není možné vyčíslit

Aktivita E.3.3 Zachovat a aktualizovat Plán postupu v případě mimořádných událostí

Plán postupu upravuje vzájemnou spolupráci aktérů, kteří se podílejí na řešení mimořádných událostí souvisejících s eskalací napětí v rizikových lokalitách. Je potřeba ho aktualizovat a přizpůsobit aktuální situaci.

Ukazatel: Počet programů/projektů
Aktualizovaný Plán postupu

Realizátor: MMO

Termín:	od 2023 průběžně
Zdroje:	SMO, EU
Předpokládané náklady:	v rámci běžných činností 200 000 Kč / rozvojový projekt
Aktivita E.3.4 Zajistit a podporovat programy zacílené na sblížení majority a minority nenásilnou formou. Hledat nové způsoby oslovení minority i majority	
Aktivita směřuje k podpoře činností zaměřených na snižování napětí mezi majoritou a minoritou, vzájemné sblížení. Činnosti mohou mít podobu například volnočasových aktivit pro děti i dospělé, pro rodiny, kulturních akcí (např. PLATO Ostrava, p. o.), prezentace romské kultury apod. Vyhledávání příkladů dobré praxe v oblasti programů zacílených na společné nenásilné aktivity a podporovat jejich realizaci ve městě.	
Ukazatel:	Počet programů/projektů Počet realizovaných akcí Počet podpořených osob
Realizátor:	NNO, MOB, MPO
Termín:	průběžně
Zdroje:	SMO, státní rozpočet, KÚ, EU
Předpokládané náklady:	95 000 Kč / zajištění stávajících aktivit
Aktivita E.3.5 Podporovat vzdělávací aktivity v oblasti interkulturních kompetencí	
Rozvíjet interkulturní kompetence osob pracujících s menšinami (učitelé, policisté, strážníci, pracovníci MMO, sociální pracovníci a další), jejich znalosti v oblasti menšinových specifíků, problematice násilí z nenávisti apod.	
Ukazatel:	Počet zajištěných vzdělávacích aktivit Počet podpořených osob
Realizátor:	MMO
Termín:	od 2023 průběžně
Zdroje:	SMO
Předpokládané náklady:	40 000 Kč / zajištění 2 seminářů / rozvojová aktivita